

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**31.
KAZI SONUÇLARI
TOPLANTISI
1. CİLT**

**25 - 29 MAYIS 2009
DENİZLİ**

İzmir'in Prehistorik Yerleşimi Yeşilova Höyükü 2008 Yılı Çalışmaları

Zafer DERİN

AYRI BASIM

İZMİR'İN PREHİSTORİK YERLEŞİMİ YEŞİLOVA HÖYÜĞÜ 2008 YILI ÇALIŞMALARI

Zafer DERİN*

Prehistorik Dönemde (Tarih Öncesi) zengin bitki örtüsü ve hayvan kaynaklarıyla uygun çevre koşullarına sahip Bornova Ovası, İzmir'in ilk yerleşimcilerine ev sahipliği yapmıştır. İzmir'in merkezindeki en eski yerleşime ait kalıntılar, Ege Üniversitesi kampusunun güneybatısında, Bornova İlçesi Karacaoğlan Mahallesi sınırları içindeki Yeşilova Höyüğu'nde bulunmuştur (Harita, Resim:1).

Bornova Ovası, irili ufaklı birçok akarsuyun aktığı zengin su kaynaklarına sahip bir ovadır. Ova, Manda Deresi ve Gökdere gibi birçok derenin taşkınları sonucu zamanla kalın bir altıyon tabakasıyla kaplanmıştır. Yeşilova Höyüğu de böylesine kalın bir altıyon tabakası altında kalmış höyük tipi bir yerleşmedir. Ova üzerinde altıyon tabakasının yer yer 4-5 m. kalınlığa ulaştığı anlaşılmaktadır.

Bornova Ovası'nda 2003 yılında toprak çekmek için yapılan bir hafriyat, Yeşilova Höyübü'ne ait ilk ipuçlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Höyük alanının tescilinden sonra Yeşilova Höyübü kazılarına Kültür Varlıklarını ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün onayı ile 2005 yılı Ağustos ayında başlanmıştır. Kazı çalışmaları bilimsel başkanlığımızda İzmir Arkeoloji Müzesi - Ege Üniversitesi Arkeoloji Bölümü ortak çalışması olarak gerçekleştirilmiştir. Elli kadar öğrencinin görev aldığı ve öğrenci kazısı niteliğinde başlayan çalışmalar başta İzmir Büyük Şehir Belediyesi, Ege Üniversitesi ve Edebiyat Fakültesi'nden aldığımız destekle 2006 yılında da devam etmiştir¹.

* Yar.Doç.Dr.Zafer DERİN, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Böl. 35100-Bornova-İzmir. www.yesilova.ege.edu.tr

1 Z.Derin-A.Batmaz, "Bornova-Kemalpaşa (İzmir) Arkeolojik Envanteri", TÜBA Kültür Envanteri Dergisi, 2004/2 (2005), 75-100; Z.Derin "Yeşilova Höyübü Kurtarma Kazısı- 2005",

2005 ve 2006 yılındaki kısa süreli kazı çalışmalarının yeterli olmayacağı, daha uzun süreli bir kazının gerekli olduğu anlaşılmıştır. Bu amaçla yapılan başvuruya Yeşilova Höyük'ün Bakanlar Kurulu Kararı ile Ege Üniversitesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı adına ,Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 13.08.2008 gün ve 149560 sayılı izni ile başkanlığım altında kazılmasına karar verilmiştir. Bu şekilde ikinci dönem kazı çalışmaları 15.08.2008 günü başlatılmıştır².

Höyükün Tabakalanması ve Kültür Dönemleri

2005 yılından bu yana yapılan çalışmalarla Yeşilova Höyük'nde üç kültür katı saptanmıştır. Buna göre kültür katları yüzeyden başlayarak;

I. Kat Geç Roma -Erken Bizans dönemi

II. Kat (1-2 tabakaları) Kalkolitik Dönem

III.Kat (1-8 tabakaları) Neolitik Dönem diye sıralanabilir.

Buna göre höyükteki ilk yerleşim toprak yüzeyinden 4m. derinde III.Kat (1-8. tabakalar) adı verilen tabakada M.Ö. 6500 ve öncesinde Neolitik Çağda başlamıştır.

*Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü, Haberler , Mayıs 2006, 22, 40-41; Z.Derin "İzmir'in ve Ege'nin erken tarihine yepen bir adım: Yeşilova Höyük Kazıları", Bilim ve Ütopya, Kasım 2006 (149), 71-74; Z.Derin, "Türkiye'de 2006 yılında yapılan araştırma ve Kazılar: Yeşilova Höyük ", TÜBA-AR , 2007 (10), 125-127; Derin 2007 a; 377-384; Derin 2007b; 217-230; Derin 2007c; 45-58; Z.Derin; "Yeşilova Höyük", *Neolithic in Turkey, New Excavations, New Discoveries*. Arkeoloji ve Sanat Yayıncıları, İstanbul 2009(baskıda); Z.Derin F.Ay, T.Caymaz; "İzmir'in Prehistorik Yerleşimi-Yeşilova Höyük 2005-2006 yılı Çalışmaları", *Arkeoloji Dergisi XIII*, İzmir 2009(baskıda).*

- 2 Kazi çalışmalarını başından sonuna kadar destekleyen , bu aşamaya ulaşmasında katkıda bulunan İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürü Sayın Mehmet Tuna ile Müze müdür yardımcıları, uzman ve çalışanlarına içtenlikle teşekkür ederim. Kazi çalışmaları aynı ve nakdi yardımcılar şeklinde başta Kültür ve Turizm Bakanlığı ve DÖSSİM olmak üzere , İzmir Büyükk Şehir Belediyesi ve İzbeton A.Ş. , Ege Üniversitesi Rektörlüğü, Edebiyat Fakültesi, Bornova Belediyesi ve Şifa Hastanesi tarafından desteklenmiştir. Adı geçen kurum ve kuruluşlara 2008 yılı kazı çalışmalarında Bakanlık temsilcisi olarak Manisa Arkeoloji Müzesi'nden katılan Behçet Süzen'e, kazi ekibinden ; Tayfun Yıldırım, Filiz Ay, Ali Yıldırım, Hamide Karakaş, Behiye Begüm Tütüncü, İşık Kurtman, Şahin Menteşe, Burcu Birinci, Eda Aytekin, Yağmur Yıldırım, Mehtap Öztürk, Gülcen Faika Ülvay, Kasım Öztürk, Yasemin Aygün'e teşekkür ederim.

Yeşilova Höyügü'nde Neolitik kültür olasılıkla doğal nedenlerle M.Ö.5800-5700 yıllarında yerleşimi terk etmiştir. Yaklaşık 1000 yıl sonra alan bu kez dışardan gelen yeni bir halk topluluğunun II.katta Kalkolitik Çağda kısa süreli yerleşim kurulmuştur.

Kalkolitik Çağın ardından yerleşim alanı tümüyle terk edildikten sonra Yeşilova Höyügü'nün bir bölümünün Erken Tunç Çağı mezarlığı olarak kullanıldığı anlaşılmıştır.

Manda ve Gökdere'nin neden olduğu seller çevre şartlarını zorlaştırarak bu alana yapılacak yerleşimleri engellemiştir, ancak aynı alan kısa süreli de olsa Geç Roma -Erken Bizans Döneminde , günümüzde olduğu gibi çiftlik ve bahçelik olarak kullanılmaya devam edilmiştir.

Yeşilova'nın bütünüyle alüvyon altında kalmasıyla ovadaki yaşam höyüğün 400 m. kuzeydoğusundaki Yassıtepe (Form Bornova'nın karşısısı) ve İpeklikuyu (Bornova Anadolu Lisesi) höyüklerinde devam etmiştir. Yeşilova Höyügü'nün de yer aldığı üç höyüge sahip ,800 m. çapındaki bu alan İzmir'in içindeki ilk yerleşimlerin kurulduğu "İzmir'in Prehistorik Yerleşim Alanı" dır (Resim: 1).

2008 Yılı Kazıları

Çalışmalar, höyüğün yayılım alanı içinde yer alan doğu ve batı kesiminde farklı noktalarda gerçekleştirılmıştır. İlk hafta içinde höyüğün batısında daha önce toprağı alındığı bilinen yaklaşık 20 bin m² lik kamu alanında 10 ayrı açmada çalışılmıştır. Kazılan bütün açmalarda kültür toprağının alınmasından sonradan yiğilmiş olan molozla karşılaşılmıştır. Ana toprak seviyesine kadar inilmesine karşın herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

2008 yılında höyüğün doğu kesiminde J16, K16, K17 ve M12 grid kareleri kazılmıştır (Çizim:1). Kazı faaliyetleri sırasında özellikle Neolitik yerleşimin son safhası (Yeşilova III-1) araştırılmış ve bu evrenin sosyo-ekonomik yapısını aydınlatıcı nitelikte verilere ulaşılmıştır. Bunun dışında önumüzdeki çalışma

dönemlerine yönelik planlama yapabilmek için höyükteki kültür yayılımının yönü araştırılmıştır.

I.Kat. Geç Roma-Erken Bizans

Kazılan tüm alanlarda 0.50-70m. derinlikte kültür dolgusuna ulaşılmaktadır. En üstte Geç Roma-Erken Bizans devrine ait ince bir tabaka mevcuttur. Bu devre ait kalıntı ve buluntular genelde az ve dağınık olmakla birlikte mevzi olarak yoğunlaşmalar görülmüştür. J16 c ve d plan karelerinin batı kesimlerinde keramik ve diğer buluntuların yanı sıra çatı kiremitlerinin fazlalığı bu istikamette bir yapı kalıntısıyla karşılaşabileceğini düşündürmüştür. L16d plan karesinde bu devre ait tümlenebilir çomlek parçaları ele geçirilmiştir (Çizim:1).

Mevzii olarak saptanan Orta Tunç devrine ait bir grup keramik ile siyah ve kırmızı firmisli keramik parçaları, höyükün çeşitli devirlerde faaliyetlere sahne olduğunu ortaya koymuştur.

II. Kat- Kalkolitik Tabakalar

Kalkolitik Dönem, güneydoğu-kuzeybatı istikametinde uzanan geniş çukurda yer alan buluntularla temsil edilmektedir. K17 plan karesinde yapılan çalışmalarda çukurların kuzeybatı istikametinde devam ettiği görülmüştür. Ancak kazılan diğer kısımlarda Kalkolitik Dönemle ilgili veriye rastlanmamıştır.

M12 grid karesinin kuzeybatisındaki yakın zamana ait hendekte/çukurda az miktarda Kalkolitik parça da ele geçirilmiştir. Bu kata ait keramikler çoğunlukla koyu yüzlü bezemesiz kaplar ile temsil edilir. Kapların büyük kısmı gri ve siyahimsı gri, bazen kahve ve kahvemsi kırmızı renklerde olup kapların bir kısmında pernah izine rastlanmıştır (Çizim:4:6).

III.Kat -Neolitik Tabakalar

Neolitik yerleşimin son evresi III.1-2, geniş bir alanda saptanabilmiştir. J16 ve M12 grid karelerinde (Çizim:1-3, Resim:2) hafif kavisli taş temel parçaları, çevresi taşlarla desteklenmiş direk yuvası, çakılı dolgu üzerine kil sıvanarak yapılmış fırın tabanı ve taş döşeme parçası ortaya çıkarılmıştır. Bu verilere göre taş temelli kerpiç duvarlı oval ya da yuvarlak plânlı yapıların var olabileceği gündeme gelmektedir. Bu kalıntıların çevresinde kerpiç ya da çamur parçaları görülmüştür. Kalıntılarla aynı seviyelerde dağınık ya da öbekler hâlinde bol miktarda öğütme ve ezme taşları bulunmuştur. Bunların yanı sıra aynı maksatlarla kullanılabilecek birçok doğal taş da bulunmuştur. M12 grid karesinde iki ayrı yerde karbonlaşmış tahıl taneleri saptanmıştır.

K16b plan karesi de 16.80 seviyesine kadar kazılmış, bu alanda mimarî kalıntılarla ilişkili düzenli ve düzensiz durumda taşlar ortaya çıkarılmıştır. Bir kısmı alt ezgi taşlarından oluşan kalıntıların arasında alt kısmı kırık durumda kırmızı yüzlü kap parçaları ve aynı seviyelerde pişmiş toprak bir mühür ele geçirilmiştir. Ortaya çıkan taş kalıntıların mimarî unsurlarla bağlantısını görebilmek amacıyla bu alandaki çalışmaların J 16 plan karesi içinde de sürdürülmesine karar verilmiştir.

J 16 plan karesinde başlanan çalışmaları tahminleri yanılmamış, 0.50-0.60 m. genişliğindeki taş temel ve fırın kalıntıları mimarî bir evre olarak belgelenmiştir (Çizim:2, Resim:2). 16.85m. seviyesinde ortaya çıkmaya başlayan taş temellerin üzerinde az da olsa çamur kalıntılarına rastlanması mimarî üst yapının en azında kerpiçten olabileceğini göstermiştir. Taş temeller üst üste tek, yan yana iki sıra taştan oluşmaktadır. 0.40 m. genişliğindeki duvarın yüzeye yakın olması nedeniyle 1.50 m.lik bir bölümün günümüze ulaşabilmistiştir. Olasılıkla, burada yer alan aynı yapının iç kısmında kaldığını düşündüğümüz bir fırının taban kısmı da günümüze ulaşmıştır (Resim:2).

Mevcut veriler, Neolitik katların son evresinde yoğun bir tarımsal faaliyete işaret etmektedir. Yerleşimde yontma taş endüstrisi de ileri düzeydedir. Çeşitli tipte yontma taş âlet ile bunların yaygın imalâtını gösteren çekirdek ve artıklar bol miktardadır(Resim: 9-10). M12 b plan karesinde 17.70 m.

seviyesinde iri kesici ve kazıycılardan oluşan buluntu topluluğunun yer aldığı bir çakmaktaşı işleme yeri açığa çıkarılmıştır (Resim:3).

Çanak çömlek özellikleri , gerek teknik gerekse estetik bakımından gelişkin bir düzeyi ortaya koymaktadır. İyi pişirilmiş bu keramik, çoğunlukla kırmızı astarlı ve perdahlıdır (Çizim:7:24-28). Büyük çömlekler/küpeler ve geniş sığ çanaklar bu evreyi karakterize eden kap tipleridir. Bu evre keramiğinde baskı bezemeli çömlek parçalarına da rastlanmaktadır.

Bir diğer buluntu grubunu pişmiş topraktan mühürler oluşturmaktadır (Çizim:4:3-5). 2005 yılından itibaren Yeşilova III.1-2 tabakalarında ele geçirilen ve çoğunlukla derin baskı yüzeye sahip mühürlerin sayısı, saplarıyla birlikte sekizi bulmuştur. Tamamı höyükün farklı alanlarında ancak aynı tabakalarında ele geçirilen mühürler Neolitiğin son döneminde bölgelerarası gelişen kültürel ilişkilerin nitelğini ve boyutunu ortaya koyması bakımından önemlidir. 2008 yılında bu tür mühürlerden biri iç içe daire diğeri spiral şeklinde motifleri içeren iki adet ele geçirilmiştir. İç içe daire şeklindeki mühürlere Anadolu'dan Balkanlara kadar geniş bir coğrafya içinde rastlanır. Anadolu'da benzerlerine Bademağacı (EN II), Ulucak (IV), Dedeçik-Heybelitepe, Hocaçeşme, Çatal Höyük (VI-VII), Çayönü ve Tepecik-Çiftlik (5.tabaka)³ gibi yerleşimlerin Neolitik katlarında bulunmuştur. Spiral motifli olanlara Bademağacı (EN II) ve Ege Gübre'de de?⁴ rastlanmıştır. Ege ve Akdeniz boyunca birçok yerleşime bir moda gibi yayılmış bu tip mühürler, bu alanlarda tarımsal gelişmeye paralel özel mülkiyetin de gelişliğini ortaya koymaktadır.

3 Licher 2005, 67 vd., fig.3; Duru 2007, fig.71-72, 2008, res.189, A.-Ç.Çilingiroğlu, "Ulucak", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar: M.Özdoğan-N. Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul , fig.15, L.Herling, K.Kasper, C. Licher , R.Meriç, "Im Westen nichts Neues ? Ergebnisse der Grabungen 2003 und 2004 in Dedeçik-Heybelitepe", Ist. Mitt. 58, 2008, 26, abb.8:3, C. Licher-C Meriç "Dedeçik-Heybelitepe", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar,Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar: M.Özdoğan-N. Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2007, fig.3, E.Bıçakçı, vd. "Tepecik-Çiftlik", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar,Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar: M.Özdoğan-N. Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2007, fig.48a.

4 Duru 2007, Fig.73, Duru 2008, fig.193d, Sağlamtimur 2007, fig.12.

Kemik âletler (bizler, spatulalar vs), taş baltalar, taş baltacıklar/kazıcıclar, pişmiş topraktan ana tanrıça figürini, sapan tanesi bu tabakada ele geçirilen diğer buluntulardır (Çizim:4:1-2, 7-9, 5:10-11).

M12 grid karesinde III-1 evresinin hemen altında orta evrelere ait (III 4-5 ?) bir katman yer almaktadır. Bu durum, Neolitik yerleşimin höyükün her yerinde silsileyi takip etmediğini ortaya koymaktadır. Orta evrelerin keramiğinde sarı ve kırmızımsı kahve astarlı perdahlı olanlar önemli yer tutmaktadır.

K17 plan karesi çalışmalarında III.7 katına ulaşılmıştır. Bu kata ait beyaz kireç ve kül karışımından oluşan yaklaşık 5 cm.lik bir taban açığa çıkarılmıştır. Tabanın batıya doğru eğimle devam ettiği gözlenmiştir. Taban kuzeyde 16.50 seviyesinde başlarken 3m. güneyinde eğimle 14.80. m. seviyesine inmiştir. Dolayısıyla önceki yıllarda da tespit ettiğimiz gibi Neolitik Dönemin erken evrelerine ait taban kalıntısının varlığı bir kez daha belgelenmiştir. Tabanın üstünde keramik buluntularının önemli ölçüde azaldığı görülmüştür.

Kazı çalışmasının son haftasında E.Ü. Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'nden Prof.Dr.Ertuğ Öner ve Araş.Gör.Aylin Kapsız , höyükün bulunduğu alanın jeomorfolojik yapısı, yerleşimin yayılımını ve kültür dolgusunun derinliğini saptamaya yönelik sondaj çalışmaları yapılmıştır. Gerek bu sondajlardan gerekse kazılardan elde edilen verilere göre, killi ana toprağın kuzeydoğuya doğru yükseldiği, diğer istikametlerde düzensiz şekilde alçalığı anlaşılmaktadır. Sondajlar, kültür dolgusunun güney-güneydoğu yönünde 2-4 m. kalınlıkta devam ettiğini ortaya koymuştur. Buna karşılık batı istikametinde kültür dolgusunun ince olduğu ve giderek zayıfladığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan yakın zamanlarda açılan kuyu, hendek ve çukurlar nedeniyle kültür katmanlarının yer yer tahribata uğradığı görülmüştür.

Yeşilova Höyügü'nde elde edilen kuşkusuz ilginç verilerden biri de beslenmelerine ilişkindir. Yeşilova Neolitik toplumu yaşadıkları çevre içindeki çeşitli bitkisel ürünleri topladıkları anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, toplayıcılıklarını denizde de sürdürmüştür. Kıyıdan ve kıyıya yakın

alanlardan midye türü çift kabuklu ve deniz minaresi, salyangoz gibi tek kabukluları toplayarak yemişlerdir⁵. Bunun dışında aynı toplumun büyük ve küçükbaş hayvan besiciliği yapmış olmasına karşın, çevredeki domuz, geyik gibi yabanlı hayvanları avladığını ve bunları yediğini de biliyoruz.

Yeşilova Neolitik toplumu yerleşik dönemin gereği tarım da yapmıştır. Topraklardan alınan örnekler buğday, mercimek ve arpa yetiştirdiklerini göstermiştir.

Buluntular, taş âlet, araç ve eşya endüstrisinin gelişmiş olduğunu ortaya koymaktadır. Büyük çoğunlukla çakmaktaşından yapılmış yontma taş âletler, okucu, dilgi, kesici, kazıcı, delgi gibi çeşitli tiplerdedir (Çizim:5:12-19, 6:20-21). Bu tür taş âletlerin farklı tiplerde çekirdekleri de ele geçirilmiştir (Çizim:6:22-23).

Kısaltmalar ve Kaynaklar

DERİN 2007a; Z.Derin, "Yeşilova Höyügü", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar: M.Özdoğan-N.Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayıncıları, İstanbul ,377-384.

2007b; "İzmir Yeşilova Höyügü" Doğudan Yükselen Işık-Anadolu Arkeolojisine Katkılar. Atatürk Üniversitesi 50. Yıl Armağan Kitabı İstanbul, 217-230.

2007c; "Yeşilova Höyügü Mollusca at İzmir", *Ethnoarchaeological Investigations in Rular Anatolia* , Vol.4, Ed.By T.Takaoglu, İstanbul ,45-58.

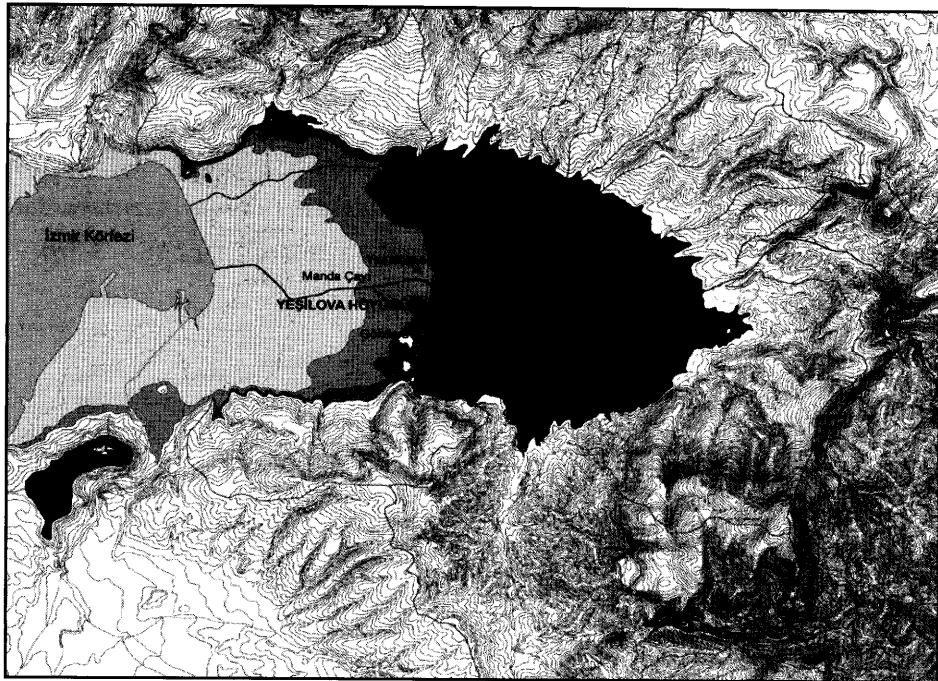
DURU 2007 R.Duru, "Göller Bölgesi Neolitiği", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar M.Özdoğan-N.Başgelen) Arkeoloji ve Sanat Yayıncıları, İstanbul ,331-360.

2008 M.Ö..8000'den M.Ö..2000'e Burdur-Antalya Bölgesi'nin Altıbin Yılı, Suna-İnan Kırıç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.

⁵ Derin 2007c, 45vd.

LİCHTER 2005 C.Lichter, Western Anatolia in the Late Neolithic and Early Chalcolithic: the arctural state of research, " How did farming reach Europe ? BYZAS 2 , 59-74.

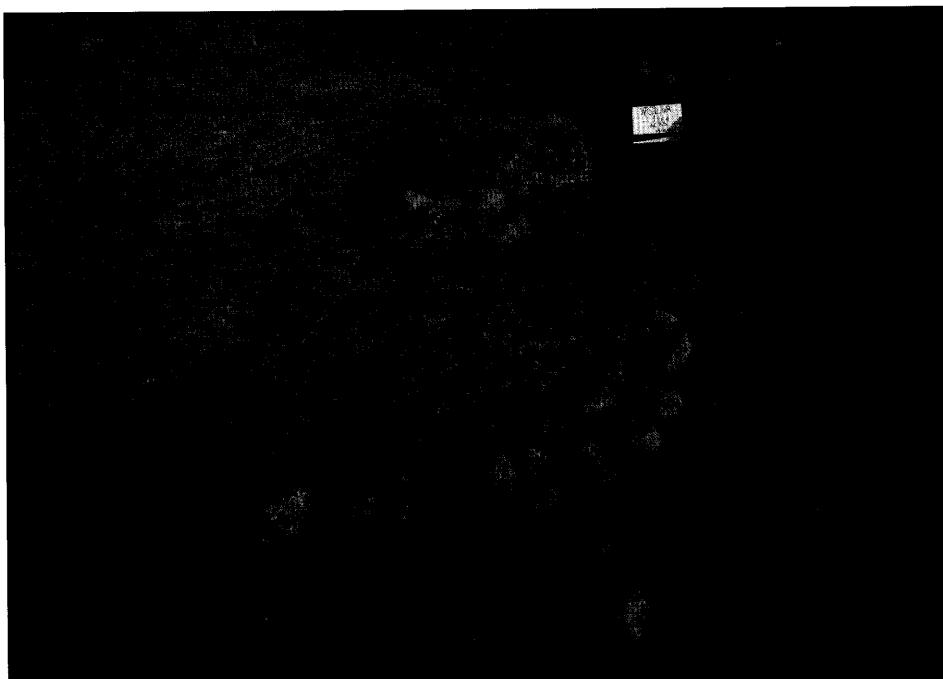
SAĞLAMTIMUR 2007 H.Sağlamtimur, "Ege Gübre Neolitik Yerleşimi", *Türkiye'de Neolitik Dönem, Yeni Kazılar, Yeni Bulgular*, (Yayına Hazırlayanlar M.Özdoğan-N.Bağıelen) Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul ,373-376.

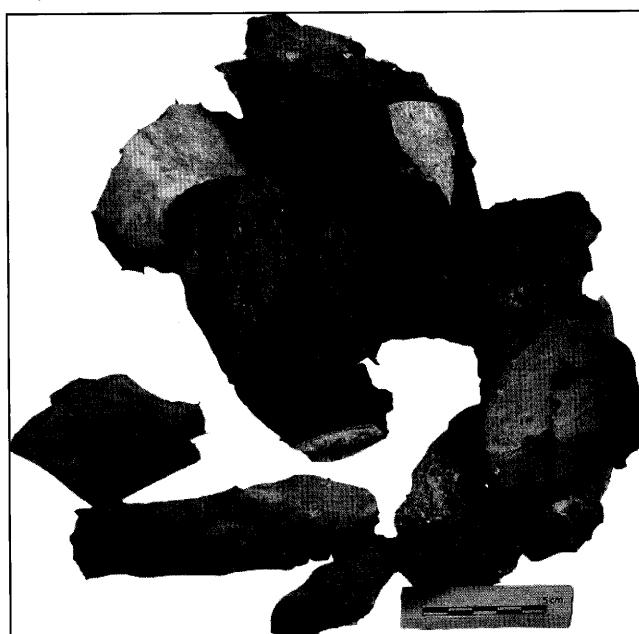
Harita: İzmir-Bornova Ovası

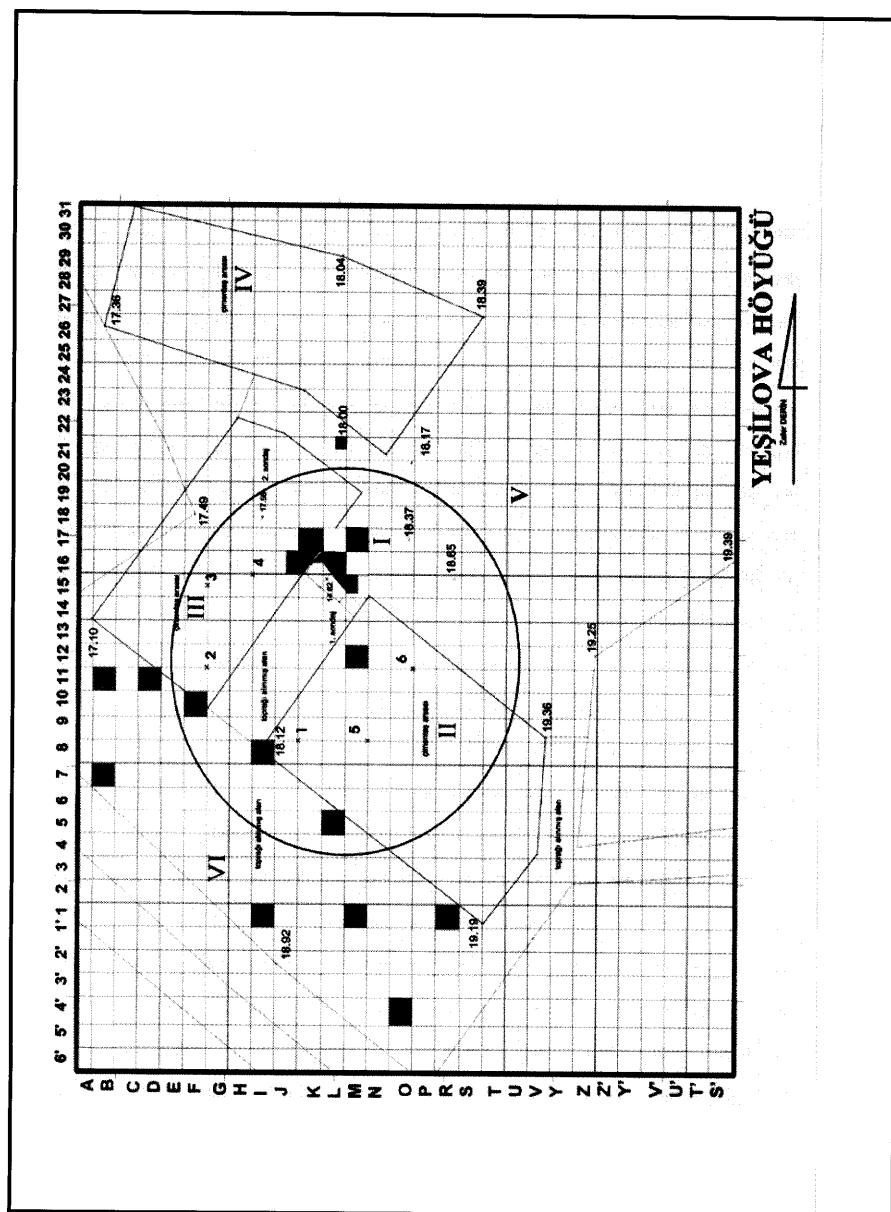
Resim.1: Uydu fotoğraftan Yeşilova Höyübü

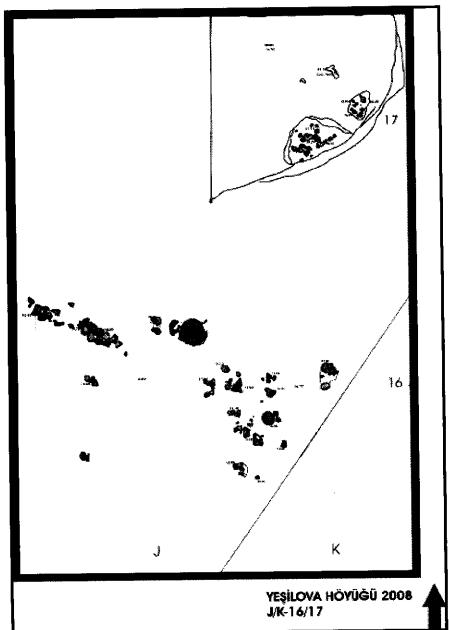
Resim.2:J 16 açması, Neolitik mimarı

Resim.3:Atölye buluntuları

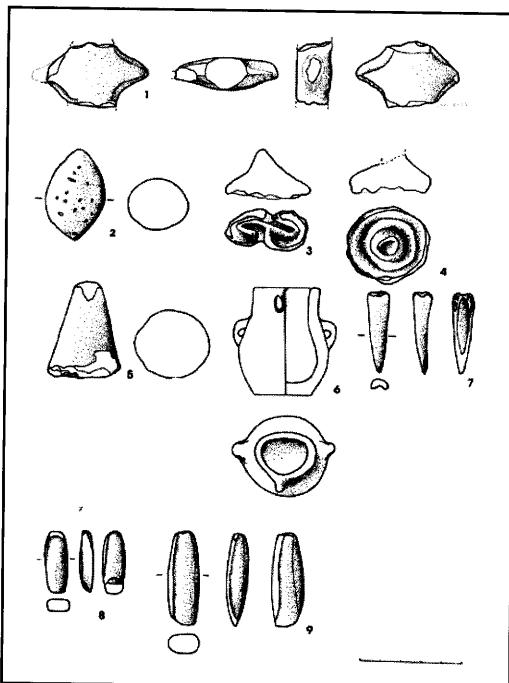
Gizim 1: Topografik plan

Çizim 2: JK16-17 plan kareleri

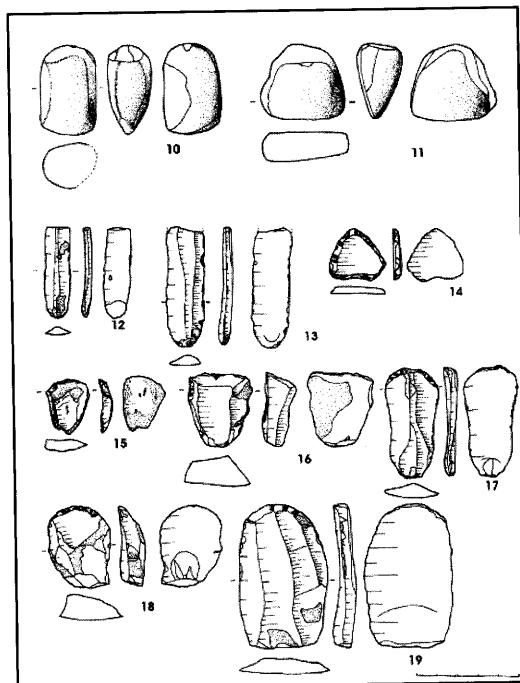

Çizim 3: M12 plan karesi

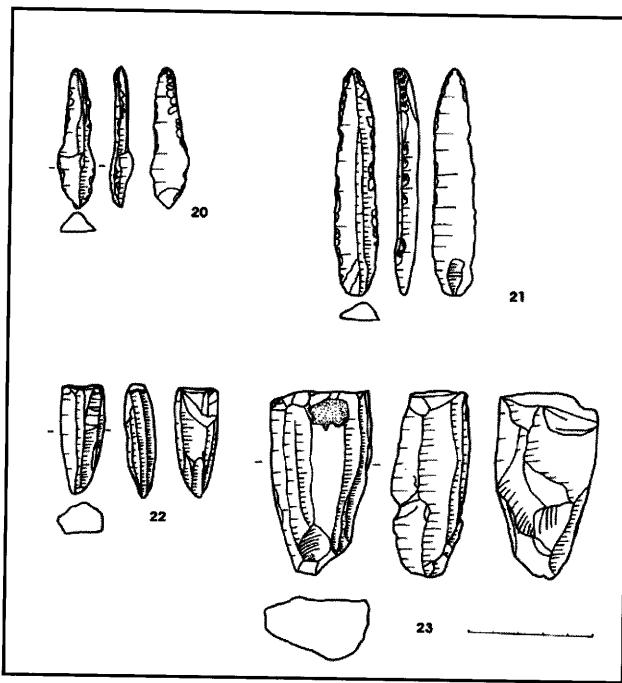
Çizim.4:Neolitik-Kalkolitik buluntular

- 1- Figürin, pişmiş toprak, uzunluk.3.5.cm., genişlik.5.0cm., kol, baş ve gövde altı kırıktır,kum, taşçık ve mika katkılı, kahverengi astarlıdır. BNY 3593.
- 2-Sapan tanesi, pişmiş toprak, uz.4.7cm., gen.2.8cm., BOU 3676, tabaka III.1.
- 3-Damga mühür, pişmiş toprak, uz.4.1.gen.2.1cm., kum, küçük taşçık katkılı, kahverengi astarlı, baskı yüzeyinde yüksek kabartma şeklinde şevron motifi var. Sap kısmı basit olarak yapılmış, BYA 3968, tabaka III.1.
- 4-Damga mühür, pişmiş toprak, çap.4cm., kum, küçük taşçık katkılı, kahverengi astarlı, baskı yüzeyinde yüksek kabartma şeklinde iç içe daire motifi var. Sap kısmı kısmen kırık ve basit olarak yapılmış, BYS 4013, tabaka III.1.
- 5-Damga mühür, pişmiş toprak, çap.3.6cm., uz. 5.2cm., kum, küçük taşçık katkılı, kırmızı kahverengi astarlı, baskı yüzeyi təhrif olmuş. Sap kısmı sağlam, BSP 3832, tabaka III.1.
- 6-Minyatür çömlek,, pişmiş toprak, çift kulplu, kum , k.taşçık, mika katkılı siyahimsi gri hamur, mat kahve astarlı, orta pişmiş, el yapımı, ağıza yakın yerde yüz şekilli kabartma var. Ağız çapı, 3.1cm., dip çapı, 2.8 cm., yük. 5.8cm. BPU 17305, tabaka II.1-2
- 7-Kemik delici, uzun.4.4cm., gen.1.1cm. BTG 3857., tabaka III.6.
- 8-Kesici, serpantin, uz.3.3cm., gen.1.1cm., BTR 3885
- 9-Kesici, serpantin, uz.5cm., gen.1.5cm., BOO 3656.

Çizim.5: Neolitik buluntular

- 10- Kesici, serpantin, uz.4.8cm., gen.3cm., BSI 3823, tabaka III.1.
- 11- Kesici, serpantin, uz.4.2cm., gen.4.7cm., BSI 3822, tabaka III.1.
- 12- Kesici, çift yüzlü çakmaktaşı, uz.5cm., gen.1.4cm., kal. 0.4cm., BOB 3619, tabaka III.1.
- 13- Kesici, çift yüzlü obsidyen, uz.6.5cm., gen.2cm., kal. 0.6cm., BMP 3497, tabaka III.1.
- 14-Yarı çeper kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.2.8cm., gen.3.1cm.,kal.0.4cm. AGJ 1190, tabaka III.6.
- 15- Ön kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.3cm., gen.2.3cm.,kal.0.6cm. BLS 3412, tabaka III.2.
- 16- Ön kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.4cm., gen.3.5cm.,kal.1.3cm. BLS 3413, tabaka III.2.
- 17- Ön kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.6cm., gen.2.9cm.,kal.0.7cm. BYR 3972, tabaka III.1.
- 18- Ön kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.4.4cm., gen.3.4cm.,kal.1.3cm. BTU 3892 , tabaka III.6.
- 19- Ön kaziyıcı, çakmaktaşı, uz.7.8cm., gen.4.8cm.,kal.1.1cm. BOS 3662, tabaka III.1.

Çizim.6: Neolitik buluntular

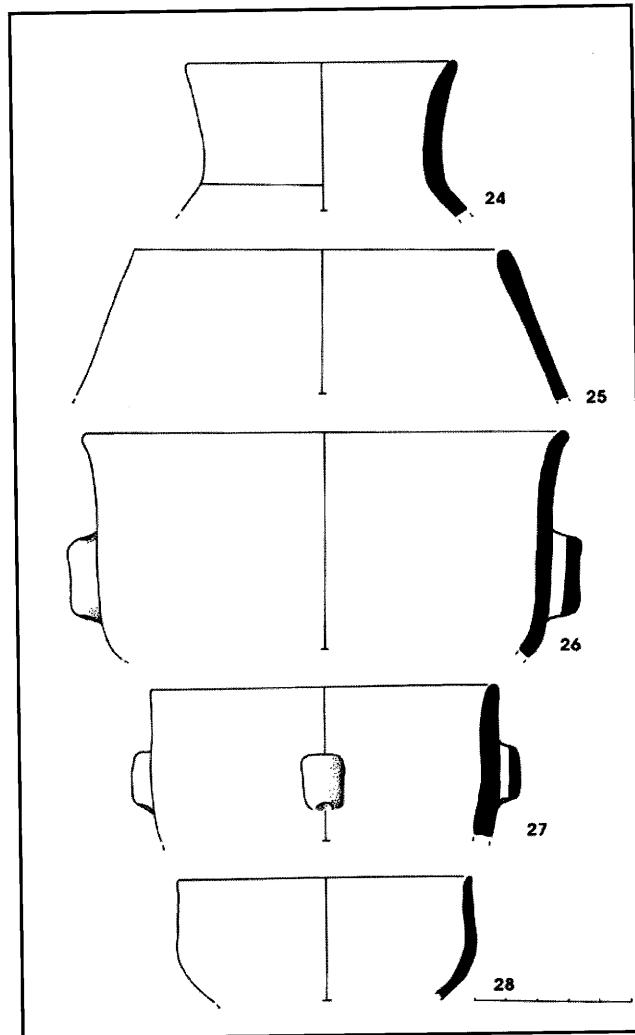
20- Delici, çakmaktaşı, uz.4.8cm., gen.1.1cm., kal.0.7cm. BYB 3971, tabaka III.1.

21- Delici, çakmaktaşı, uz.7.8cm., gen.1.3cm., kal.0.6cm. BSG 3813, tabaka III.5.

22-Çekirdek, mermi biçimli, obsidyen, uz.3.9cm., gen.1.4cm., kal.1cm., BDG 2440, tabaka III.1.

23-Çekirdek, çakmaktaşı, uz.6.4cm., gen.3.4cm., kal.2cm., AZZ 2195, tabaka III.1.

490.....

Çizim.7: Neolitik keramikler

24-Boyunlu çömlek, kum , k.taşçık katkılı, mat kahve hamurlu, kızıl kahve astarlı, iyi pişmiş, açılı, el yapımı, a.çap.10cm., BSI 18202, tabaka III.1.

25-İçe kapanan a.k. çömlek, kum , k.taşçık katkılı, mat kahve hamurlu, açıkkahve astarlı, ortai pişmiş, el yapımı, a.çap.14cm., BUC 18628, tabaka III.1.

26-“S” profilli dikine ip delikli kulplu çömlek, kum , k.taşçık katkılı, kahve hamurlu, kızıl kahve astarlı, orta pişmiş, açılı, el yapımı, a.çap.18cm., BMB 14729, tabaka III.2.

27-Dışa dönük a.k. ip delikli çanak, kum ,mika, k.taşçık katkılı, kahve hamurlu, kırmızı astarlı, orta pişmiş, açılı, el yapımı, a.çap.13cm., BUC 18641, tabaka III.1.

28-“S” profilli kase, kum ,mika, k.taşçık katkılı, mat kahve hamurlu, kızıl kahve astarlı, iyi pişmiş, açılı, el yapımı, a.çap.11cm., BCD 11536, tabaka III.5.

